

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanius, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Cap. IX. Ad Circumcisionem Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46242)

CAPVT IX.

Ad Circumcisionem Domini.

Luc. 2. **P**ostquam consummati sunt dies octo,
 vt circumcideretur puer, vocatum est
 nomen eius IESVS: quod vocatum est ab
 Angelo priusquam in vtero conciperetur.
 Quò ruis Amor? & ad quæ non cogis
 amantem? non satis expleuerat
 amorem, qui amoris impulsu celo-
 rum gaudia posthabuerat amori? pa-
 ternæ immemor dignationis, digni-
 tatisque suæ? quid fecerat homo
 tantis largitionibus dignum? aut
 quo magni in se Patris prouocaret
 amorem magnum? scelera video: &
 immanium ferarum more, quæ plus
 mordent quàm esuriunt, plus fun-
 dunt quàm sitiunt, & propter san-
 guinem ad sanguinem eunt; scelera
 sceleribus innectuntur: quasi iam
 non ad voluptatē, sed aut ad barba-
 ram ostentationem, aut in odiorum
 prouo-

prouocationem , aut in contemp-
tum vetantis & minitantis Dei sce-
lera iaculemur, quibus tamquam sa-
xis mutuo impositis Babylon exsur-
gat noua, cælum per scelera petitu-
ris. Viuet omnium omnino gētium
vernaculis calamis Neruia gens, non
alia magis admiratione, quàm cùm
cæsis suorum corporibus tamquam
gradibus superstantes, faciliori in
hostem procurrunt aditu, sanguine
suorum tamquam tubis & tympa-
nis in inimicum sanguinem exciti,
quasi per suorum, in hostium irent
cædes. Nouum pugnæ genus, cùm
per cadauera suorum hostem lacef-
sunt, hostem petunt. Ita etiam mor-
tui uiuentibus auxilio sunt, & quos
non possunt ferro, cadauerum tuen-
tur obiectu. Iuuat nimirum per fra-
trum patrumque corpora hostem
impetere, iuuat cadaueribus tam-
quam auxiliaribus copiis in hostem
ire, nusquam gloriosius quàm de
suo-

suorum corporibus pugnaturi, nullam
quam gloriosius casuri. Idem in di-
pari non dicam generositate; sed bar-
bara immanitate, barbarus conatus
hominis, dum scelera sceleribus im-
ponit; quibus tamquam gradibus
crescat in maius, prævalidum quæ
his constructum aggerem tamquam
propugnaculum diuinis opponat ce-
piis, pugnaturus ex his & cælum pe-
titurus: ut iam animus illi crescat
sceleribus, eoque se quisque arbitretur
tutiores, quo maiori scelerum mo-
le tamquam rupiùm per angustias ob-
iectu tegitur, ne quis aditus pateat
diuinæ collustrationi; eoque iam futu-
rus certior, quasi in tutum reductus
quo immanioribus sceleribus, pro-
nam in benignitatem diuinam ex-
cluserit clementiam, veniæ nimirum
spe semel exclusa. Quod ciuilium
bellorum incentoribus solemne est
quo tutiores sibi per scelera ad sce-
lora aditum parent.

Eran

Erant hæc humanarum cogitationum fatua molimina, quo minus sperare aut poterant aut volebant clementiæ diuinæ symbola. Quæ eo depulerant potentiùs, quo validioribus se cinxerant scelerib⁹; nullum finem facturi, nisi aut gigantum more fulmine improbitas decineretur, aut igneo imbri sulphureque & pice natarent, aut subducta terra pedibus latam ruinam daret. Nec desistit interim clemens Deus tot licet irritatus modis, & in flammis & sulphura prouocatus, beneficia beneficiis innectere; vt quò plus scelerum, plus esset & beneficiorum, & si è sceleribus tamquam aggere pugnaret homo, è beneficiis tamquam montibus improbitatem oppugnaret Deus. Crederes scelera prouocare beneficia, maioribusque maiora parari; vt qui terroribus vinci non posset, beneficiis vinceretur. Et omnia iam experta diuina bonitas benefi-

beneficiorum erat genera, exhausta
 rat clementiæ pharetram, irrita
 tot iacula ceciderant conatu.
 cedebat improbitas occallata; &
 iam ferrum & chalybem vinceret
 ritia, aspernareturq; omnem gra
 diuinæ cuspidem. Quid faceret?
 rumné ad diluuiæ & vindices ire
 quas; aut summum pœnarum igni
 fornacibusque sæuere ardentibus
 aut vna purgatrice flamma scel
 expiaret? aut vna potentia suæ fa
 demeteret hæc zizania ignibus
 ta? aut vno æternitatis suæ gladio
 nus omne tamquam vnâ præsci
 deret ceruicem? aut tamquam vnâ
 deiugularet gutture? perdit
 promptum paratumq; res fuerat,
 uare volebat. Quid faceret post
 mnia tentata benignitatis arma
 num supererat prodigi amoris lac
 lum ad extrema seruatum, extrem
 malis remedium extremum. An
 res, & quæ etiam Angelorum tra
 cent

cenderet fidem. Experiri placuit. Li-
 tandum erat diuinæ iustitiæ, & ex-
 piandis non tam medicamenta sce-
 leribus, quàm iustitiæ explendæ re-
 media quærebantur. Altum hic v-
 biq; silentium. Quis expleret? nu-
 dus homo non poterat, tot sceleri-
 bus saucius, hiantibus immanè vul-
 neribus, tantoque per crimina pro-
 fuso sanguine, demedullato robore,
 delumbatis ac deneruatis per scele-
 ra viribus, minus etiam poterat. Sed
 nec poterat nudus Deus. Qui nec
 iustitiæ nec vindictæ in se experiri
 leges poterat, meritorum, præmio-
 rum, satisfactionis expers. Inuenien-
 dus ergo erat qui dignationem ope-
 ri daret sceleribus parem, iustitiæ di-
 uinæ parem. Frustra hæ ibant cogi-
 tationes, nisi accederet homini Deus,
 vnusque iam esset homo Deus, qui
 virtutem influeret diuinæ iustitiæ
 pariandam. Factum. Et consilio
 huic delecta quæ virgo & mater es-
 set,

set,

esset, quæ ignara viri, sola Spiritu igno
 sancti connubiali, ut ita dicam, de qua
 tera, virgo, mater fieret Dei. Virginitas
 digu
 utero conciperet, virgine diuina tum,
 hanc sobolem redderet; factum ra dat
 dimus. Et iam natus homo Deus dum
 stitiæ explere iura poterat. Erat ho
 fatis iustitiæ. Non erat fatis amo bus m
 decurrendum fuit ad sanguinem tum il
 Quid necessum ad illum? non re ribus
 quis virtutum actionibus iustiti nis, &
 persolui iura poterant, nisi ire In om
 ad sanguinem? eundem amori placu
 Nescit amor modum. Et ut expler Ha
 set iustitiæ leges, quomodo expler homi
 ret amoris, si quæ posset amor, la mori.
 giri negaret amor? Iam quid illu cum
 suaserat homine vestire Deum, tur an
 non amor? imperia ergo hæc amo nō or
 sunt, & amoris tantum. Iam si am bie pl
 ris imperia, quomodo non se pro sunt: s
 funderet amor in quidquid erat guine
 motis, non extenderet in omnes uo di
 lius fines? parcere non didicit amo qd vi
 igno

ignorat auaras manus, nec quidquam celat amantem. Adeoq; prodigus omnis amor est, nec sua tantum, sed seipsum erogat amato, pluradaturus, si plura possideret. Eundem ergo ad sanguinem fuit. Nec expectanda grandior ætas vulneribus magis nata, quasi in expiamantum illius ætatis. Omnis ætas sceleribus tenebatur, propriis aut alienis, & his etiam per traducem suis. In omni proinde ætate litare iustitiæ placuit.

Habebamus iam è matre virgine hominem Deum. Non satis fuit amori. Itur ad cultros, & octauo circumciditur die, vt sanguine testaretur amorem. Non poterat calamo, nõ ore inter infantia pannos? at dubie plurimum hæ amoris testationes sunt: sanguis mentiri nõ potest. Sanguine ergo testari voluit. Fecit octauo die, ne longior mora detraxisset aliqd videretur amori. & inimica amori

ri mora est. Exerit se, & qua data
 porta ruit impatiens moræ: adeoque
 nimix impatiens prudentiæ. Vt ali-
 quid etiam dementiæ videatur per-
 mistum amori, dum nimis prodigè
 se diffundit in amatum. Quis mihi
 largiatur hanc dementiam, sed cæle-
 stis dementiam amoris, quæ fama
 plurimùm terris audit, sed cælo pru-
 dens? hæc illa est; qua stulta mundi
 elegit Deus, vt confunderet pruden-
 tiam; quæque sanguinem octavo die
 fudit, cum posset parcere; qua inimi-
 cos dilexit, delegit crucem, flagra,
 spinas, sputa, clauos, lanceam. Quis
 seculi prudentia non rideat hunc a-
 morem, & exclamet, Quousque fa-
 tuus amor? quis odio carnem suam
 habuit, vt parceret alteri? quis san-
 guine suo medetur alteri? vitamque
 quis prudens suam postposuit alte-
 ri? veniunt hæc de seculi prudentia
 de diuinitatis æmulatore à primor-
 dio mendaci. Eadem insonat virgini
 nibus

nibus, Quid maturitatem vestram
 sacratis Deo, posteritatis hostes? aut
 sobolem negatis terris? quid viduas
 ducitis noctes soli Deo maritatae,
 spemq; parentum in negata proge-
 nie fallitis? eadem Martyribus. Quo-
 usque per ignes & tormenta, & tot
 carnificum ingenia sanguinem fun-
 ditis? quid iuuat flammam alere secū-
 daq; præbere viscera, aut lento tor-
 reri igne, milleque mortibus vitam
 finire? nihil hic opus longa elegan-
 tium doctorumque verborum cir-
 cumductione, duobus expediri ver-
 bis quæstio hæc omnis potest. Amor
 fecit. Amoris proinde hæc consilia
 sunt. Damna, si audes, quia amas. Si
 non amas, quid ignorata damnas? at
 nescit quid sit amor, qui non amat.
 Solus amorem nouit omnis amans.
 Amantem ergo consule tamquam
 amoris expertum, & scientiæ huius
 artificem peritum. Ille dicit, nullam
 esse voluptatem maiorem voluptatis

F

con-

contempriu, nullam feliciorē so-
 bolem quā virgine matre natam,
 cælo exulare nuptias, fortunatissima
 esse connubia virginis & Dei, nihil-
 que fœcundius virgine Deo marita-
 ta. *Hinc illud, Latere sterilis qua non*
Gal. 4. paris, erumpe & clama qua non parturis.
Esa. 54. Quia multi filii deserta magis quā eius
qua habet virum. Nullasq; viduas esse
 noctes Deo sociatas; nullas epulas i-
 gnibus, nullas fornacibus delicias
 suauiores; nullas rosas prunis calcari
 mollius; nullam vitam morib. cha-
 riores; nullis victoriis maiores tri-
 umphos parari; plusq; victoriarum
 in vno martyris sanguine, quā in
 Luculli, Marii, Syllæ, Pompeii, Cæ-
 saris, Alexandri, Hannibalis barbara
 sanguinum profusione, cū & ma-
 ria tingerentur sanguine, & flumina
 cadaueribus starent, & calcanda se
 præberent victori.

Hæc qui non intelligit non amat
 intelligeret, si amaret. Intellexerunt
 virgi-

virgines & martyres, & sequuti sunt
 amorem, & præmia tulerunt amo-
 ris. Intellexerunt illi, qui, Apostolo
 teste, *Ludibria & verbera experti, vin-* *Hebr.*
sula & carceres, lapidati sunt, secti sunt,
tentati sunt, in occisione gladii mortui
sunt: circuierunt in melotis & pellibus
caprinis, egentes, angustiati, afflicti:
quibus dignus non erat mundus: in solitu-
dinibus errantes, in montibus & spelun-
cis, & in cauernis terræ. Et retulerunt
 amoris sui præmia nullo æuo finien-
 da, nullo minuenda. Imitati ma-
 gnum Amorem suum, qui natiui-
 tatis octauum diem sanguine suo in
 amantium prouocamentum & in-
 citationem signare voluit, ne aber-
 raret amans aliorum, certus nunc
 de via quam Amoris sui purpura si-
 gnatam videret. Nomenque accepit
 in hac die magnum.

Nec aliud nomen est sub calo datum *Act. 4.*
hominibus, in quo oporteat nos saluos fie-
ri. Magnum nomen nobili hodie

F 2 purpu.

purpura tinctum, quam nulla in omnem ætatem vetustas eluet. Ut amorem hac die suum firmauerit. Amor noster magno IESU sui nomine, magno sanguine. Ut nullam iam de amore oriri aut moueri dubiū possit, cum illum & nomine, & pro atrimento, sanguine signauerit suo Amor noster.

Accipe, anime gaudio iam plene, hanc obligatoriam syngrapham Amoris tui, qua amorem suum nomine sanguineque suo tamquam testibus firmauit. Fraus his subesse nulla potest. Nimis testata documenta habes magno ut nomine, ita & sanguine roborata. Et gaude nunc tanto felix nomine. Insonet illud auribus, cordi, pectori. Nec vlla te reperiat dies, nox nulla, hora nulla hoc nomine viduatum. Amas dulcedinem? super mel & fauum dulce est, *Fauus enim distillans labia eius, mel & lac sub lingua eius.* Amas odorem? fragrat vnguen-

Cant.

4.

vnguentis optimis. hinc illud, *Oleum Cant.*
effusum nomen tuum: ideo adolescentula 1.
dilexerunt te. Trahe me post te, curremus
in odorem vnguentorum tuorum. Odor e- Cant.
nim vnguentorum tuorum super omnia a- 4.
romata, Amas vina? audi votiuo hu-
ius potu inardentem, Introduxit me Cant.
Rex in cellaria sua: exultabimus & leta- 1.
bimur in te, memores vberum tuorum su-
per vinum: audi inui antem, Bibite & Cant.
inebriamini carissimi. Et illud: Dabo tibi 5.
poculum ex vino condito, & mustum ma- Cant.
lorum granatorū. meor. m. D. L. Et te 8.
forma? habes iam antè Jccantatam,
Dilectus meus candidus, & rubicundus, e- Cant.)
lectus ex millibus. Vis loquentem? imi- 5.
tare sponsam, Sonet vox tua in auri- Cant.
bus meis: vox enim tua dulcis. Et, ani- 2.
ma mea liquefacta est, vt loquutus est. Cant.
5.
Vis robore plenum? turris fortissima Pro. 18.
nomen Domini, mille clypei pendent ex ea, Cant.
4.
omnis armatura fortium. Vis omnis e-
ruditionis thesaurum? audi Aposto-
lum, In quo sunt omnes thesauri sapientia Col. 2.

& scientia absconditi. Vis gloria pri-
Phil. 2. mum? Donauit illi nomen Deus, quod
 est super omne nomē, vt in nomine IESU o-
 mne genu flectatur, caelestium, terrestrium,
 & infernorum. Vis illum similem tui?
Rom. 8 misit Deus filium suum in similitudinem
 carnis peccati: & peccati tamen ex-
2. Pet. 2 pertem, Qui peccatum non fecit, nec in-
 uentus est dolus in ore eius. Pro nostris
 verò patientem, Qui peccata nostra ipse
 pertulit in corpore suo super lignum, vt
 peccatis morruū iustitia viuamus. Vis mi-
Heb. 4. serantem? Non enim habemus Pontifi-
 cem, qui non possit compati infirmitatibus
 nostris; tentatum autem per omnia pro si-
 militudine absque peccato. Ad eum ergo
 cum fiducia ad thronum gratiae, vt mise-
 ricordiam consequamur; & gratiam in-
 ueniamus in auxilio oportuno. Quid vis
 denique? omnia si vis, omnia in hoc
 nomine habes. Plusq; habes, quam
 vouere possis, aut audeas. Aude
 Maiora impetrabis. Quoque plura
 concesserit, plura nusquam irrita

voto

voto concedenda sperabis. Tantum
 aude anime. Manum ad magna
 porrige. Nil nomine hoc maius est.
 Totum posside. Tibi enim nomen
 illud stetit, tibi fluxit hodie hic san-
 guis. Fruere. Et amplectere hoc no-
 men. Ardeat hoc inclusum pectori,
 & longè etiam lateq; diffundat flam-
 mas. Ardeat inclusum cordi, tot-
 umque illud possideat sibi. Factum
 iam possessio nominis huius magni.
 IESVS imo resideat corde, IESVS
 supremis natet labris. Vigilet ille te-
 cum, indormiat tecum. Ambulas?
 dirigat ille gressus. Quiescis? clau-
 dat ille latus. Studes? ille te erudiat.
 Loqueris? ille insideat labris. Siles?
 ille te pia doceat silentia. Scribis?
 ille dirigat calamum. Operaris? il-
 le moderetur manum. Oras? ille
 orationem animet. Amas? nullam
 admittet flammam nisi à dextera
 illius, nullos ignes nisi ab amore
 illius iaculatos, quales accepimus.

Act. 2. cū factus repente de calo sonus, tamquam aduenientis spiritus vehementis, repleuit rotam domum vbi erant sedentes. Et apparuerunt dispersa lingua tamquam ignis, seditq; supra singulos eorum. Hos ignes concedat huic animæ Amor meus sanguine suo purpuratos, nomine ter magno suo firmatos, vt nihil amem, nihil voueam, nihil sperem, nihil cogitem, nihil ambiam, nisi I E S V M amorem meum sanguine rubricatum; nisi illum non tantum in castimonie lilio candentem, sed in circumcisionis torculari rubentem. Illum loquatur frons, oculi, labra, genæ; illum quidquid reconditum tegitur corde, quidquid palam diffunditur ore, & calamo, vt vnus mihi iam sit I E S V S & omnia. Nihil extra illum aut mens intelligat, aut voluntas amet, aut ora loquantur; ille mihi vnus abditus lateat fibris, ille verbis & opere splendeat, donec totus tandem illius, ille
 meus,

meus, post tot votis optatos ample-
 xus cum fortunatissimo Euangelico
 sene, in clamare ex vero liceat, Nunc *Luc. 2.*
dimittis seruum tuum Domine secundum
verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi
mei salutare tuum. Cum sensero ni-
 mirum hoc peccatus amori tuo, tam-
 quam fluminibus innatas; imbribus
 tuis, tamquam decumanis sarsum
 deorsum fluctibus amica conuolu-
 tione iactatum; nube caelesti tua,
 tamquam toto Oceano consepul-
 tum. Felicia amoris flumina; fecun-
 dus imber, fortunati fluctus, bea-
 tum mare magnum! Eueniant haec
 mihi in hoc magno à circumcissione
 purpurantis IESV nomine, &
 eueniant ater-

rum.

¶ F. 5.

¶ CAP.